

[Hvidberg.]

bestemte Virkning, at Universitetet vil blive berøvet sine bedste Folk paa dette Omraade. Med de Lønsatser, som f. Eks. Danmarks geologiske Undersøgelse i Fremtiden kommer til at arbejde med, kan man nemlig ikke fortænke Folk i, at de søger derud, hvis ikke Forholdene er acceptable ved Universitetet. Det er de ikke, hvis Avancementsstillinger ikke findes. Det vil være til uoprettelig Skade for det videnskabelige Arbejde ved Museerne, hvis den Ansporing, som ligger i, at de meget krævende Inspektørstillinger er Avancementsstillinger, falder bort. Dette Forhold, har jeg ladet mig sige, er saa meget mere alvorligt, som man kan forudse, at der vil indtræffe den Situation, at naar Staten om nogle Aar spørger efter videnskabeligt kvalificerede, unge Geologer til Grønland, maa Universitetet svare, at det ikke har kunnet uddanne nogen.

Jeg vil gerne anmode det kommende Udvalg om, at man vil tage de her omtalte Forhold under Overvejelse. Ganske særlig vil jeg bede Udvalget om, at det med et lille og billigt Snuptag, der er let at foretage, vil fjerne Docenturerne fra vore Universiteter.

Gustav Pedersen: Jeg vil gerne, inden jeg gør de Bemærkninger, jeg agter at fremsætte i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag, have Lov til at sige, at jeg undervurderer ikke de Vanskeligheder, der har været i Forbindelse med en Revision af Lønningsloven, og deraf følger ogsaa, at jeg ikke underkender den Indsats af Arbejde og Dygtighed, der er gjort baade af Lønningskommissionens Formand og af de Embedsmænd, der har bistaaet ham. Jeg er ligeledes klar over, at det ikke vil være muligt at gennemføre en Lønningslov, hvor hver Gruppe synes, at den er rigtigt placeret.

Naar jeg alligevel ønsker at gøre nogle Bemærkninger om en bestemt Gruppe, nemlig de Kontorfolk, der er beskæftiget i Statens Tjeneste, og hvor Lønningslovens Virkninger ikke alene gør sig gældende for Tjenestemændene, men ogsaa for nogle Tusind andre, der er ansat i samme Løngruppe, men uden egentlig Tjenestemandsansættelse, saa er det ikke blot, fordi jeg mener, de er forkert placeret, men fordi der i Virkeligheden paa dette Omraade er foregaaet en Udvikling af arbejdsmæssig og social Karakter og af et saadant Omfang, at det vilde være urimeligt at undlade at tage Hensyn til Udviklingen. Jeg tror, jeg har Lov til at sige, at den Forskydning, der

i Virkeligheden her har fundet Sted, er ikke klaret gennem de Ændringer, der er foreslaaet i Lønningsloven, selv om der her og der er Forbedringer.

Da den gamle Lønningslov af 1919 blev gennemført, var det administrative Kontorpersonale i Statens Tjeneste ikke stort i Tal, og heller ikke meget paaagtet; det drejede sig om forholdsvis smaa Grupper, og Arbejdet var i mange Tilfælde af meget mekanisk Karakter. Hertil kom, at Kontorarbejdet dengang ogsaa i de private Erhvervsvirksomheder ikke var særlig højttaget, og endelig, at det væsentlig blev udført af Kvinder; selv om man dengang gik over til Ligelønsprincippet, tror jeg, jeg har Lov til at sige, at Hjertet ikke altid var lige stærkt med, naar det gjaldt at anerkende Kvindens Arbejde som ligeberettiget med Mandens.

Men efter den Tid er Kontorarbejdet vokset til at indtage en meget stor Plads i Statsadministrationen. Det er imidlertid ikke alene Arbejdets Omfang, der er vokset; Arbejdet har ogsaa i vid Udstrækning skiftet Karakter. Det drejer sig ofte om Arbejde, hvortil der kræves en meget lang Uddannelse, og selv til den mere saakaldt manuelle Del af Arbejdet kræves der megen Rutine og megen faglig Dygtighed. Ofte er det saadan, at der paalægges de Kontorfolk, der arbejder i Staten — paa samme Maade som dem, der arbejder i private Erhvervsvirksomheder —, et endda meget stort Ansvar; det er ikke ualmindeligt, at man i Institutioner i vid Udstrækning nu anvender Kontorfolk, hvor man før anvendte Embedsmænd; det er ikke ualmindeligt, at Opgaver, der tidligere blev løst af forholdsvis ordentligt lønnede Tjenestemænd, nu bliver løst af Folk i de lavere Lønningsklasser.

Til hele denne Udvikling, der her har fundet Sted, og som har skabt en talmæssigt stor Tjenestemand- og Funktionærgruppe, er der efter min Mening ikke taget tilstrækkeligt Hensyn i det foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke gaa i Einzelheder, dertil er Tiden ikke, og der bliver vel Anledning til det i det kommende Udvalg, men jeg vil dog nævne et Par Eksempler.

For Kontoristklassens Vedkommende begynder den med 1 680 Kr. plus de Tillæg, der hører til, det vil sige, den begynder omtrent 300 Kr. lavere end Bundklasserne for Fag, hvortil der ikke kræves Uddannelse af nogen Art. Jeg vil gerne sige det saa stærkt, som det er muligt at sige det, at denne Vurdering af det største Fag af faglærte Arbejdere er ikke holdbar. Jeg gør opmærksom paa, at det er langt det største Fag, der findes her i Landet; det rekrutteres i vid Ud-